

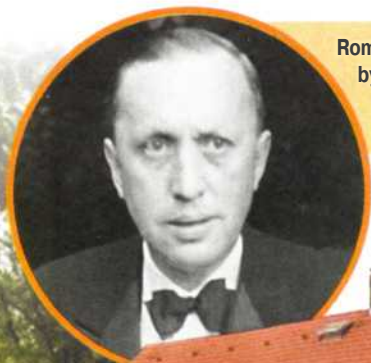
Provokující Čapek

Během svátků uplyne sedmdesát let od smrti spisovatele Karla Čapka. Právě jeho posledním letům, ale i novým souvislostem jeho života se věnuje nový dokument

Karel Čapek a jeho obyčejný svět.

Text: Michaela Hrušková

Román Karla Čapka *Obyčejný život* byl ve své době literárně i filozoficky srovnáván s *Hledáním ztraceného času* Marcela Prousta

Osobnosti Karla Čapka se režisér Ondřej Kepka poprvé dotkl už při televizní anketě *Největší Čech*, kde točil jeho profil. „Samozřejmě že Čapkův portrét nemůže být bez R.U.R., Bílé nemoci nebo *Války s mloky*, ale tentokrát jsem ho chtěl představit i z méně známých stránek. Jen málokdo třeba ví, že byl špičkovým překladatelem francouzské poezie Apollinaira a jeho překlady zásadně ovlivnily moderní poezii. Zaujala mě i kauza Nobelovy ceny, kdy světoví spisovatelé byli přesvědčeni - což mi potvrdil Jiří Stránský, který hovořil v Americe s Arthurem Millerem - že laureátem nemůže být nikdo jiný než Čapek. V té době stál na vrcholu evropské i světové literatury... Ale proč ji nakonec nezískal? Mimo jiné je zajímavé, že mu ‚namydlili schody‘ i jeho čeští kolegové zvučných

jmen, což je dochováno v dopisech,“ vypráví Ondřej Kepka.

V dokumentu zaznívají i slova o tom, jak se Karel Čapek v roce 1938 dostal do kleští, a bylo absurditou doby, jak člověk, který tolik věřil v člověka, je nakonec člověkem zničen... „To považují za hlavní linku dokumentu, stejně jako jeho celoživotní obhajobu všeho dobrého v člověku. Myslím, že jeho smrt v roce 1938 byla do určité míry sebevraždou, když pochopil, že se mu zhroutilo vše, v co věřil, o čem psal a za co bojoval.“

Ve snímku promlouvá řada osobností, jako Václav Havel, Pavel Kohout, Ivan Klíma nebo filmový představitel spisovatele Josef Abřhmáň či Hana Maciuchová, která hrála Olgu Scheinpflugovou ve filmu *Člověk proti zkáze*. „Čapek dodnes provokuje určitou plakátovostí a zároveň z jeho díla zaznívají hluboké myšlenky. Mě osobně nejvíc zajímala jím nastolená otázka, co v lidském životě má opravdu smysl,“ dodává Ondřej Kepka. •

Ve Strži u Staré Hutě si Karel Čapek pronajal vilu, v níž strávil nejkrásnější chvíle svého života – bohužel to byly tři roky před smrtí. Zemřel 25. prosince 1938.

ČT 25. 12. 20.00 ČT2
Karel Čapek a jeho obyčejný...